

URTX

'INVENTARI DE L'ARXIU DE LA VILA DE PONTS DE L'ANY 1764

Ramon Planes Albets

L'INVENTARI DE L'ARXIU

DE LA VILA DE PONTS DE L'ANY 1764

Ramon Planes Albets
Historiador

Per al segle XVIII, diferentment del que succeirà al XIX¹, es desconeix i no sembla que s'arribés a donar una ordre general i explícita als municipis catalans perquè tinguessin cura d'elaborar l'inventari del seu arxiu. No s'hauria anat més enllà de manar als ajuntaments que tinguessin en condret els seus documents i una cura especial a conservar les ordres i instruccions reials que els eren trameses, amb la finalitat evident que fossin divulgades i observades. Van en aquesta línia tant la disposició del 6 de juny de 1759, que manava "Que los Ayuntamientos de los pueblos del Reyno tengan especial cuidado de que se asienten en los libros de todos ellos todas las Reales Cédulas, executorias y qualesquiera resoluciones...", com la del 15 de maig de 1788, adreçada als corregidors, encomanant-los que "Celarán de que en todos los Concejos haya y se conserven en buen órden y con la custodia correspondiente los libros que previenen las leyes, para que en ellos se asienten los privilegios, escrituras y demás documentos pertenecientes al Común, y harán también que en dichos libros se asienten todas las cédulas, executorias y qualesquiera resoluciones...".² La instrucció del 26 de febrer de 1767, que contenia un qüestionari que els corregidors havien d'adreçar als pobles,³ una part del qual feia referència a l'organització del govern comunal, no afectava l'arxiu.⁴ D'altra banda, una reial cèdula del 31 d'octubre de 1720, relativa als arxius dels ajuntaments, es cenyia a l'aspecte de l'accés, prohibint als secretaris o escriptors d'extreure documents originals de l'arxiu municipal, àdhuc si ho demanava el corregidor, i la seva consulta sense l'autorització prèvia de l'Ajuntament.⁵

Tot i que no s'hagués dictat una normativa general al respecte, són relativament abundants les notícies que tenim sobre reordenació i descripció de fons documentals municipals catalans al llarg del segle XVIII i encara ho seran més així que augmenti l'interès per conèixer aquest aspecte de l'administració

municipal borbònica i la trajectòria del patrimoni documental municipal. Foren actuacions amb finalitat politicoadministrativa, per tal de tenir identificats i més localitzables els documents del municipi, i dificultar-ne la seva pèrdua. No hi havia pas un rerefons cultural sinó, a tot estirar, estrictament patrimonial, en el sentit de preservar la integritat dels béns i drets de l'ajuntament. Coneixem alguns casos en què el municipi fou impel·lit a inventariar l'arxiu per ordre de l'administració reial. Un oïdor de la Reial Audiència que l'any 1753 va anar a Girona en visita d'inspecció als notaris de la ciutat ordenà a l'Ajuntament que adecentés el seu arxiu, encara que sense gaire èxit.⁶ Semblantment, l'Ajuntament de Castell d'Empúries va rebre l'any 1765 una "sentència o providència donada per lo jutge o visitador de notaris, ab la qual mana al batlle y regidors de la present vila que, a expenses y effectes de la universitat, se fórmia un arxiu per lo resguart de las escrituras de aquella". El mateix any el secretari municipal enllestí un *inventari o descripció* de l'arxiu municipal.⁷ És versemblant que l'administració reial fos més atenta en el cas dels municipis més grans i, també, que uns corregidors més que altres vetllessin aquest aspecte.

En el cas de l'inventari de l'arxiu municipal de Ponts que motiva aquestes notes sembla que la iniciativa de descriure els documents hauria sortit dels mateixos regidors. El document ens ha arribat perquè el 2 de març de 1764 l'Ajuntament de Ponts va escripturar-lo en poder d'un notari de la vila, la qual cosa apunta el valor que els regidors li donaven. A l'encapçalament de l'escriptura es justifica que l'inventari es porta a terme "perquè los béns y papiers de dita vila y universitat no púgan ocultar-se ni pèdrer-se". De les cent seixanta entrades que té l'inventari, cent cinquanta-dues són de documents i només les vuit restants corresponen a mobles o atuells que també hi havia a la Casa de la Vila.⁸ Més que altra cosa, per tant, és un inventari de l'arxiu. Comparei-

Ponts.

Carreteras de Lleida i
Calaf a la Seu d'Urgell.
(Col·lecció particular:
Ramon Castelló)

xen a l'escriptura els quatre regidors de l'any 1764 i el batlle de la vila i marquesat de Ponts, que actuen essent-hi presents tres regidors de l'any anterior. La presència de tres regidors de 1763 —s'escrigué que el quart era absent, sense manifestar-ne el motiu— atorga a l'inventari el valor de document acreditatiu dels béns municipals traspassats pels antics regidors als seus successors. Sense disposar d'altres fonts, no podem saber si podia existir algun conflicte de caràcter local al rerefons.

El primer tret destacable de l'inventari és que palesament no va portar aparellada una reorganització del fons documental. No es va atorgar una signatura identificativa a cadascuna de les unitats descrites i el seguiment atent de l'inventari permet constatar el desordre tipològic i cronològic amb què hi apareixen els diversos documents. Ras i curt, s'haurien anat descrivint els documents o grups de documents tal com eren instal·lats o localitzats.

El fons era repartit entre un armari de paret de tres panys i una caixa que en tenia dos. A l'armari hi havia 22 llibres, 10 quaderns, 34 plec, 1 esborrany, 7 documents solts en paper i 13 pergamins. A la caixa sembla que no hi havia llibres, sinó més d'una cinquantena de plec de documents i 183 pergamins. Els documents no eren posats en un o altre lloc segons la seva tipologia o bé la seva data, més aviat segons la forma del seu suport, però a la

caixa sembla que no n'hi havia de posteriors a l'any 1736. Els més recents, juntament amb altres de dues o tres centúries enrere, eren a l'armari.

La descripció dels documents portada a terme a l'inventari no és sistemàtica, ara bé, per a la majoria d'entrades descriptives es concreta la tipologia i la cronologia. Per a 29 unitats de descripció (llibres, gairebé sempre) es dona la intitulació original. La descripció més deficiente és la dels pergamins. Se'n conservaven, pel cap baix, uns dos-cents, però només es va descriure mínimament el contingut d'un parell del segle XV. Per al grup més gros, format per 183 pergamins, només es diu que "contenen diferents actes, àpochas y altres que no.s poden llegir". Molt probablement corresponia a la part més antiga del fons. També figura a l'inventari un llibre imprès sobre correspondències de monedes i algunes instruccions i ordres (allotjaments, plaga de la llagosta i altres d'indeterminats), també impreses.

Formant part de la intitulació original d'un *Llibre de dèbits y crèdits de la vila de Ponts* de l'any 1649, es reproduïx la seva signatura (*Número trenta*), la qual cosa ens apunta que alguna hora el fons havia estat organitzat i descrit, però bastants anys enrere, si tenim en compte el desordre que evidencia l'inventari i que no es doni cap altra signatura. L'inventari, emperò, no esmenta cap mena de repertori, index o inventari antic de l'arxiu.

Encara que no tinguem cap estudi o monografia sobre la vila de Ponts dels segles medievals i moderns, que ens introdueixi en la configuració i l'evolució del seu govern municipal i la seva dinàmica demogràfica, econòmica i urbana, disposem de prou notícies esparses que ens perfilen una vila petita però ben assentada ja les acaballes de l'edat mitjana, afermada en el decurs dels segles moderns. Al segle XIV, el fogatge de Pere el Cerimoniós li assigna 65 focs. Al fogatge de 1497 consta que en tenia 103 i 19 més al seu terme, i al de 1553 en consta 139 a la vila i 35 al terme. Els anys 1716-1718, segons els recomptes cadastrals, hi havia unes dues-centes cases i uns nou-cents habitants a la vila i una trentena de cases i uns cent cinquanta habitants al seu terme. El cens de 1787 atorga 692 habitants a la vila i 149 al terme.⁹ Ponts era el centre d'una baronia, elevada a marquesat l'any 1648,¹⁰ en la titularitat de la qual se succeïren diversos llinatges; i la seva bona situació geogràfica dins el camí del Segre i entremig de la muntanya i el pla li conferia un paper comercial remarcable.

Els documents descrits a l'inventari apunten l'existència d'un regiment municipal prou organitzat. Hi consten un parell de llibres de la mostassaferia, sense data, munió de documents relatius a l'administració econòmica de la Vila portada per la figura del clavari, als proveïments (carnisseria, fleca, tenda de l'oli i taverna), llibres d'estimes, documents relatius a la intervenció del Comú a l'hospital i en les obres fetes a l'església, etc. La descripció tan escassa dels pergamins ens barra de saber amb certesa quina era l'antiguitat del fons conservat. En canvi, podem copsar bé quines eren les sèries més senceres. Havien pervingut llibres d'acords del consell municipal que dataven, pel cap baix, de mitjan segle XVI. Les altres sèries més clares, en canvi, corresponien en la seva major part al segle XVIII. Els clavariats existents, per exemple, eren els dels anys 1705-1706, 1709-1710, 1713 i 1716-1762. Gairebé tots els documents relatius als proveïments també eren d'aquest segle, encara que més esparsos. La documentació del cadastre era relativament abundant (registres de béns, cens de veïns, comptes, repartiments).¹¹

Quant al fons que es conservava a la Casa de la Vila, la lectura d'aquest inventari produeix una sensació semblant a la que tenim molt sovint davant inventaris de fons documentals de municipis petits i mitjans elaborats en l'actualitat. Una part gran dels documents no anava més enllà d'una centúria enrere o, encara més exactament, de la Nova Planta (1716) imposada per Felip V. És inqüestionable que molts documents municipals pontsicans es devien perdre o extraviar, sia perquè restaven a les cases dels paers o, després de 1716, regidors, sia per altres motius. Almenys en part,

l'elaboració de l'inventari de l'any 1764 volia precisament apaivagar o evitar aquest ròssec tan negatiu per al Comú.

No existeix (febrer de 1999) un inventari de l'actual arxiu municipal de Ponts.¹² A banda d'altres profits, quan se'n disposi, l'inventari de 1764 servirà per a constatar què s'ha conservat i què s'ha perdut o extraviat del fons descrit pels regidors de Ponts de l'any 1764.

Inventari dels documents i altres béns mobles que hi havia a la Casa de la Vila de Ponts (corregiment de Cervera i comarca actual de la Noguera), elaborat pels quatre regidors de l'any 1764 en presència del batlle de la vila i marquesat de Ponts i de tres regidors de l'any 1763.

Arxiu Històric Comarcal de Solsona, fons notariais, notari de Ponts Francesc Palou i Far, *Secundum manuale instrumentorum*, f. 39-46.

En nom de Déu sia, amén. Sia notori com, per evitar tota suspita, dol y frau, los magnífichs Anton Bura y Ebrart, notari públich, Joseph Tiribió, Cosme Jou y Francisco Monravá y Cardenyas, regidors actuals de la present vila de Pons, bisbat de Urgell, corregiment de Cervera, en presència del magnífich Domingo Carabassa, batlle actual de dita vila y marquesat de Pons, y dels señors Joseph Avellana, Francesch Sevè y Joan Ribó, regidors que foren, junt ab lo señor Anton de Puig y Oriol, ausent, lo pròxim passat any mil set-cents sexanta-y-tres, de la enunciada vila de Pons; y perquè los béns y papers de dita vila y universitat no púgan ocultar-se ni pèdrer-se, prechint primerament lo senyal de la santa creu, fan y descriuen en inventari los béns y papers que se encòntren existir en la casa de dita vila, en la forma següent.

Primo, en un armari de fusta que.s troba fixat a la paret de la casa de dita vila, qual se tanca ab tres panys y tres claus, se ha encontrat lo següent.

[1] Ítem, un llibre de fòleo comú, part escrit ab paper sellat, intitulat *Llibre dels ajuntaments de Pons*.

[2] Ítem, los papers concernents al clavariat de Jacintho Balcells, clavari que fou de dita vila en los anys, part, de mil set-cents trenta-y-dos y, part, de mil set-cents trenta-y-tres.

[3] Ítem, un plech de papers faents per la obra de la iglésia de dita vila, de diferents anys, y del Sant Hospital de aquella.

[4] Ítem, los comptes del clavariat de Francesch

Mata, clavari que fou de la mateixa vila en lo any, part, de mil set-cents quaranta-sis y, part, de mil set-cents quaranta-set.

[5] Ítem, los comptes del clavariat de Joseph Sala de l'any mil set-cents quaranta-nou.

[6] Ítem, un codern dels comptes de la carniceria de la present vila de l'any mil set-cents cinquanta-y-un, essent receptors, en part, Vicens Cardenyas y, en part, lo señor Joan Pau Janer.

[7] Ítem, los comptes del clavariat de Benet Gibalt de l'any, part, de mil set-cents y cinch y, part, de mil set-cents y sis.

[8] Ítem, los comptes del clavariat de Francisco Betllera de l'any mil set-cents quaranta-cinch.

[9] Ítem, los comptes del clavariat de Francisco Avellana, cirurgià, de l'any mil set-cents quaranta-vuyt.

[10] Ítem, los comptes del clavariat de Joseph Gibert de l'any mil set-cents cinquanta-dos.

[11] Ítem, los comptes del clavariat de Joan Comellas de l'any mil set-cents sexanta-y-un.

[12] Ítem, los comptes del clavariat de Ramon Gomà de l'any, part, de mil set-cents quaranta-quatre y, part, de mil set-cents quaranta-cinch.

[13] Ítem, los comptes del clavariat de Pere Jou

de l'any, part, de mil set-cents cinquanta-tres y, part, de mil set-cents cinquanta-quatre.

[14] Ítem, los comptes del clavariat de Cosme Jou de l'any mil set-cents cinquanta-quatre.

[15] Ítem, los comptes de Joan Puig, clavari que fou en lo any mil set-cents cinquanta-cinch.

[16] Ítem, los comptes del clavariat de Jacintho Sala y Estany de l'any mil set-cents cinquanta-y-un.

[17] Ítem, los comptes del clavariat de Jacintho Sala y Estany de l'any mil set-cents cinquanta-vuyt.

[18] Ítem, los comptes del clavariat de dit Jacinto Sala y Estany de l'any, part, de mil set-cents cinquanta-nou y, part, de mil set-cents sexanta.

[19] Ítem, los comptes del clavariat del mísser Agustí Bergadà de l'any mil set-cents cinquanta-sis.

[20] Ítem, los comptes del clavariat de Domingo Carabassa de l'any mil set-cents cinquanta-set.

[21] Ítem, los comptes del clavariat de Joseph Puigredon de l'any mil set-cents quaranta-tres.

[22] Ítem, los comptes del clavariat de Lluch Tebé de l'any mil set-cents cinquanta.

Ponts.
Carrer Major.
Les Voltes.

(Col·lecció particular:
Ramon Castelló)

- [23] Ítem, los comptes del clavariat de Joseph Gomà de l'any mil set-cents sexanta-dos.
- [24] Ítem, los comptes del clavariat de Ramon Fontanet de l'any, part, de mil set-cents y trenta y, part, de mil set-cents trenta-y-un.
- [25] Ítem, altres comptes de clavariat de dit Ramon Fontanet de dits anys, part de mil set-cents y trenta y, part, de mil set-cents trenta-y-un.
- [26] Ítem, un plech de papers dels comptes de las quinzenadas se pagaren en lo any mil set-cents y quinze.
- [27] Ítem, los comptes del clavariat de Sebastià Comellas de l'any mil set-cents trenta-set.
- [28] Ítem, un plech de papers faents per la carniceria de què se cuydà Ramon Gomà, receptor, en lo any, part, de mil set-cents cinquanta-cinch y, part, de mil set-cents cinquanta-sis.
- [29] Ítem, un plech de diferents memorials y cartas de l'any mil set-cents sexanta y altres anys.
- [30] Ítem, un plech de diferents papers y pòlissas.
- [31] Ítem, un plech de diferents memorials y cartas.
- [32] Ítem, altre plech de papers del regidorat de Anton Clariana y sos companys de l'any mil set-cents quaranta-y-un.
- [33] Ítem, lo memorial dels comptes ha donat Joseph Albardaner, ministre de l'hospital, des de lo any mil set-cents trenta-cinch fins a mil set-cents trenta-nou.
- [34] Ítem, un plech de diferents actes concernents al Sant Hospital y a algunas causas pias.
- [35] Ítem, un borrador de las cartas que se escrigueren en lo any mil set-cents trenta-cinch.
- [36] Ítem, un llibre de resolucions de juntas que comença en lo any mil set-cents vint-y-tres.
- [37] Ítem, un vicindari dels individus y districtes de la vila de Pons y las demás fincas subjectes a la real contribució del real catastro.
- [38] Ítem, un privilegi de regidors dels señors Fèlix de Puig, Dr. Onofre Dagués, Francisco Palou, Lluch Tebé y Rafel Castellnou, ab son sello y caps de llauna.
- [39] Ítem, un codern de ordes y cartas comensant en lo any mil set-cents quaranta-tres, que és de fòleo comú.
- [40] Ítem, un pergami que conté lo acte de íntima feta als paers de Pons peraquè corresponguessen al prior de Gualter tres-cents cinquanta sous de aquell censal que los curadors de las puvillas de Gaspar de Casaldeguilà vengueren a dit prior als tretze dezembre mil quatre-cents trenta-set.
- [41] Ítem, altre pergami dolent que conté la íntima que dits curadors de Gaspar Casaldeguilà feren de un censal de propietat cent lliuras que la universitat de Pons prestava a dits puvills, és de vint-y-set nohembre mil quatre-cents trenta-set.
- [42] Ítem, un privilegi de regidors de la vila de Pons a favor del doctor Francisco Martí, Francisco Ebrart, Joan Gibert, Rafel Monestirol y Joseph Ferrer, de l'any mil set-cents quaranta-set.
- [43] Ítem, un llibre vell encodernat de pergami, lligat ab tiretas de pell, dit *Lo llibre de la obra de la iglésia*.
- [44] Ítem, un llibret encodernat de pergami intitulat *Prontuario y claves de las correspondencias que entre si tienen las monedas*.
- [45] Ítem, un codern de paper molt rot en què estan continuadas las casas y demás que deuen pagar los particulars de dita vila.
- [46] Ítem, un codern de fòleo comú, imprès, intitulat *Instrucción formada sobre la experiencia y práctica de varios años para conocer y extinguir la langosta etc.*
- [47] Ítem, un quadernet dolent de fòleo quart que conté diferents concells de l'any mil set-cents y quinze.
- [48] Ítem, un orde imprès, molt dolent, demonstratiu per los allotjaments.
- [49] Ítem, un llibre de fòleo comú encodernat ab pergami, intitulat *Catastro de la vila de Pons*.
- [50] Ítem, un quadern cubert de paper de estrassa intitulat *Llibre de las carnicerias de la vila de Pons*, de l'any mil set-cents y deu.
- [51] Ítem, un llibre de fòleo comú, ab un bassí de cuyro ja dolent, sens títol, però hi són continuats los individus de la vila de Pons, que se col.legeix ser de estimas.
- [52] Ítem, un quadern de paper comú dit *Repartiment del sobreplús de las fanecas de sal* que devian tràurer los particulars de la vila de Pons.
- [53] Ítem, una còpia del repartiment per menor de la vila de Pons per lo any mil set-cents sexanta-dos.

[54] Ítem, un llibre cubert de pell dit *Llibre de las carnicerías de la vila de Pons*, de l'any mil set-cents y tretze y, part, mil set-cents y catorze.

[55] Ítem, un quadern cubert de paper de estrassa dit *Llibre de ahont se han de notar tots los ordes que vindran en lo any mil set-cents quaranta-nou*, essent regidors lo señor Joseph Arrean, Isidro Morera, Francesch Mata y Nicolau Pujol, comensant lo dia catorze febrer mil set-cents quaranta-nou.

[56] Ítem, un quadern de fòleo comú, en molta part blanch, que comença *Francisco Clivillé, de la vila de Pons, percibe de Eulàlia Caelles, viu-da*, etc.

[57] Ítem, un llibre gran molt vell y molt dolent y esqueixat, sens títol, que se comprèn ser llibre de estimas.

[58] Ítem, altre llibre gran, també molt dolent, en lo qual hi ha uns trossos de pergamí a las cubertas, també molt dolent [sic], que diu *Assí comensa la estima del siti y límits de la vila de Pons*, començat en disset dias del mes de febrer de l'any mil sis-cents trenta-dos.

[59] Ítem, altre llibre de fòleo comú, cubert de pergamí dolent, intitulat *Original codern de las estimas de la vila y límits de Pons*, començat als vint de octubre mil sis-cents cinquanta-nou.

[60] Ítem, altre llibre de fòleo comú, cubert de

pergamí ab baga y botó, intitulat *Llibre de la marmessoria del quòndam Pere Mas, major, y per son llinatge y, després, per a pobres donzellas de la vila de Pons*.

[61] Ítem, altre llibre de fòleo comú, cubert ab paper de estrassa, dit *Llibre del clavariat de Joseph Puigredon*, en lo any mil set-cents quaranta-y-un.

[62] Ítem, altre llibre de fòleo major, cubert ab pergamí, ab sa baga, sens botó, ja molt usat, intitulat *Llibre de concells de la vila de Pons en lo qual llibre estaran continuats tots los concells que en dita vila se tindran*, comensant dit llibre a dos nohembre de l'any mil cinch-cents vuytanta-y-un, essent paés los honorables en Magí Puig y en Magí Traguany y en Joan Golet, menor, y notari dels concells lo honorable en Francisco Serra, perayre.

[63] Ítem, altre llibre de fòleo comú, cubert de pergamí, ja molt usat, ab un botonet, intitulat *Llibre de concells de la vila de Pons, y en lo present llibre seran continuats los concells se tindran, així concells generals com de la Vintyquatrena, principiats en lo any mil cinch-cents sexanta-tres*.

[64] Ítem, altre llibre de fòleo comú, cubert de pell, que s lliga ab una corda, intitulat *Llibre de las difinicions dels obrers de la iglésia de la vila de Pons*.

Pons.
Ruïnes de Sant Pere.
(Col·lecció particular:
Ramon Castelló)

- [65] Ítem, altre llibre de fòlio comú, cubert de pergami, molt usat, en què sobre de dit pergami se llegeix la inscripció següent: *Llibre dels catastros de las casas y terras de la vila de Pons, vegueria de Agramunt, y repartiment personal dels particulars de la mateixa vila.*
- [66] Ítem, un plech de actes, la major part de pergami, que fan per la *Renda de l'hospital de la present vila de Pons*, que aixís se intitula a una part y altre de dit plech.
- [67] Ítem, altre llibre de fòleo comú, vell y ja romput, cubert de pergami y sobre dita cuberta se llegeix *Llibre dels concells den de lo any mil sis-cents quaranta-vuyt fins lo any mil sis-cents cinquanta-nou, inclusive.*
- [68] Ítem, un llibre vell molt perdut, sens cubertas, que és llibre de concells, sens títol ningun, que és de l'any mil sis-cents y vuyt.
- [69] Ítem, altre llibre de concells, de fòleo comú, en lo qual hi fàltan alguns fulls al principi y a la fi, cubert de pergami, ja molt usat, y dits concells comènsan en lo any mil cinch-cents setanta-cinch.
- [70] Ítem, un llibre vell molt perdut y esqueixat, cubert de pergami, també dolent, dit *Llibre de la mostafasseria.*
- [71] Ítem, un quadern de las resolucions y cartas de la unió de las vilas, de fòleo comú, sens cubertas.
- [72] Ítem, un llibre de fòleo major, cubert de vaqueta, en lo qual al principi y fi hi fàltan fulls, que al principi comensa *Mort de la Sra. Condessa de que etc.*, en lo qual hi són continuats diferents concells que comènsan als dos de juny mil sis-cents quaranta-quatre.
- [73] Ítem, altre llibre dels concells de la universitat de la vila de Pons, de fòleo comú, cubert de pergami, ab sa baga, sens botó, molt usat, intitulat *Llibre dels concells de la universitat de la vila de Pons comensat en set de janer mil sis-cents trenta-vuyt etc.*
- [74] Ítem, un transumpto autèntich de la sentència de la causa que la vila de Agramunt y lo real fisch seguían contra la il.lustre señora dona Joana, duquessa de Cardona, en què fou declarada la reducció a la corona real a favor de dita vila.
- [75] Ítem, un transumpto de la sentència en què se declara ser la vila de Pons franca en alou.
- [76] Ítem, uns papers faents per lo benefici de sant Armengol, que se reuní al benefici de l'orque, del qual és patrona la vila, com y la dotalia de dit benefici, ab pergami ja foradat y molt esqueixat.
- [77] Ítem, onze pergamins ab un llibre de mostafasseria, de fòleo quart, tot de pergami.
- [78] Ítem, un quadern de comptes cubert de papé de estrassa, dit los *Comptes del Clavariat de Joseph Arrean, apotacari, de l'any mil set-cents quaranta.*
- [79] Ítem, altre codern cubert de papé de estrassa dis *Los comptes del clavariat de Pau Marriera*, de l'any, part, de mil set-cents trenta-nou y, part, de mil set-cents quaranta.
- [80] Ítem, altre codern dels comptes del clavariat de Rafel Graells, de l'any, part, mil set-cents quaranta-set y, part, de mil set-cents quaranta-vuyt.
- [81] Ítem, altre codern cubert de paper de estrassa que conté los comptes del clavariat de Geroni Balcells, de l'any mil set-cents trenta-sis.
- [82] Ítem, un quadern que conté diferents juntas tingudas per la Vila, de l'any mil set-cents trenta-y-un y mil set-cents trenta-dos.
- [83] Ítem, dos quaderns que contenen estimas particulars de la vila.
- [84] Ítem, un llibre de concells sens cubertas, ja molt usat, que comensa en lo any mil set-cents y deu.
- [85] Ítem, una còpia simple de la sentència, com y altra del decret de execució, de la causa tinguda en la Real Audiència entre la universitat de dita vila y la Rnt. Comunitat de la mateixa vila.
- [86] Ítem, un llibre de concells de la universitat de la vila de Pons del paeratje dels magnífichs Joan Estany, Pere Jou y Cosme Jou, de l'any mil set-cents catorze.
- [87] Ítem, un quadern cubert ab paper de estrassa que conté lo clavariat de Miquel Massanés de l'any mil set-cents quaranta-dos.
- [88] Ítem, un transumpto autèntich, que no hi ha sinó dos signes, de l'acte de possessió que prengué de la vila de Pons lo señor don Francisco Palau y de Toralla, com a procurador del molt il.lustre señor don Anton de Cardona, señor de dita vila, qual acte és als vint-y-tres de octubre mil sis-cents noranta-dos, en poder de Rafel Albià, notari de Barcelona, y de Pau Torres, notari de Pons, simul estipulants.¹³

[89] Ítem, una còpia simple de la possessió prengué del castell y terme de Pons, als catorze abril mil set-cents quatre, en poder de Gaspar Janer, notari, lo señor Fèlix de Puig, com a substituït de don Alexandro de Palau y de Aguilar, y est, procurador de la il.lustre señora dona Josepha Folch de Cardona y Bellví, marquesa de Castellnou y de Pons.

[90] Ítem, una còpia de una requesta presentada, instant los señors regidors de Pons, al señor Anton Arquer, com a procurador del señor marquès, en poder de Anton Bura y Ebrart, notari, als cinch maig mil set-cents cinquanta-sis.

[91] Ítem, una còpia autèntica de la relació y certificatòria del camí de Segre del temps vell.

[92] Ítem, un llibre llarch cubert de pergamí, ab sa baga y botó, que en las cubiertas de aquell se llegeix lo següent: *Número trenta. Llibre de dèbits y crèdits de la vila de Pons. Mil sis-cents quaranta-nou*, dintre del qual se encontra cusit un trasllat de la causa que la universitat de dita vila aportava contra la il.lustre y noble señora Gerònima Codina de Cardona.

[93] Ítem, un plech de llibres que correponen a diferents clavariats.

[94] Ítem, un plech de diferents ordes y altres estampats.

[95] Ítem, altre plech ahont són diferents llibres de repartiments de sal y altres que pertanyen al Comú.

[96] Ítem, un plech de diferents cartes.

En una caixa de casa de dita Vila que.s tanca ab dos panys y dos claus se ha enconrat lo següent:

[97] Ítem, un plech de papers lligat ab una corda, que sobre se llegeix *Llibre de las compras del blat de la fleca del regidorat del magnífich Gaspar Janer y sos companys*, de tres de maig mil set-cents vint-y-cinch.

[98] Ítem, un plech de papers que contenen las entradas y eixidas de la fleca de l'any, part, mil set-cents quinze y, part, mil set-cents setze.

[99] Ítem, un plech de papers del clavariat de Miquel Palau de l'any, part, de mil set-cents trenta-quatre y, part, de mil set-cents trenta-cinch.

[100] Ítem, un plech de papers dels comptes de la fleca de la vila de Pons de l'any, part, de mil set-cents vint-y-dos y, part, de mil set-cents vint-y-tres.

[101] Ítem, los comptes del clavariat de Joan París de l'any, part, de mil set-cents nou y, part, de mil set-cents deu.

[102] Ítem, los comptes del clavariat de Bouher, part de mil set-cents vint-y-vuyt y, part, de mil set-cents vint-y-nou.

[103] Ítem, los comptes del clavariat o regidorat del señor Joan Tirbió de l'any mil set-cents trenta-un a mil set-cents trenta-dos.

[104] Ítem, los comptes del clavariat de Vicens Llena en lo any mil set-cents vint-y-quatre a mil set-cents vint-y-cinch.

[105] Ítem, los comptes de la tercera tersa de catastro de l'any mil set-cents vint-y-nou, llansat dia vint-y-tres janer mil set-cents y trenta, essent regidors Lluch Tebé y sos companys.

[106] Ítem, los comptes de la fleca de l'any mil set-cents vint-y-set fins als vint-y-tres juny mil set-cents vint-y-vuyt; venedor, Magí Betllera, pagès.

[107] Ítem, los comptes del clavariat de Vicens Cardenyas de l'any mil set-cents trenta-tres a mil set-cents trenta-quatre.

[108] Ítem, los comptes de la fleca de l'any mil set-cents divuyt y, part, de mil set-cents dinou.

[109] Ítem, los comptes del clavariat del doctor Joseph Monravà de mil set-cents y tretze.

[110] Ítem, los comptes del clavariat de Jacintho Comelles de l'any mil set-cents vint-y-tres a mil set-cents vint-y-quatre.

[111] Ítem, los comtes del clavariat del señor Martínez de l'any mil set-cents vint-y-set a mil set-cents vint-y-vuyt.

[112] Ítem, los comptes de la fleca de Ramon Fontanet de l'any mil set-cents vint.

[113] Ítem, un plech de papers de diferents restas y altres papers.

[114] Ítem, los comptes del clavariat de Jaume Alsinet de l'any mil set-cents vint-y-set.

[115] Ítem, los comptes de las compras de las carnicerías de la vila de Pons de l'any mil set-cents y onze y, part, de mil set-cents y dotze.

[116] Ítem, los comptes de la fleca de l'any mil set-cents vint-y-vuyt a mil set-cents vint-y-nou.

[117] Ítem, los comptes de la taverna de l'any mil set-cents catorze a mil set-cents y quinze.

- [118] Ítem, los comptes de la fleca de l'any mil set-cents vint-y-quatre a mil set-cents vint-y-sinch.
- [119] Ítem, los comptes de la fleca de la fleca de la vila de Pons de l'any mil set-cents vint-y-sis.
- [120] Ítem, los comptes del clavariat de l'honorable Francisco Palou, adroguer, de l'any mil set-cents y setze a mil set-cents y disset.
- [121] Ítem, los comptes de la fleca de Joan Vernès de l'any mil set-cents y dotze y milset-cents y tretze.
- [122] Ítem, los comptes de la taverna de Vicens Martí de l'any mil set-cents y tretze.
- [123] Ítem, los comptes del clavariat de Joan Tebé y Isidro Morera en lo any, part, de mil set-cents trenta-vuyt y, part, de mil set-cents trenta-y-nou.
- [124] Ítem, los comptes de la fleca de Ramon Fontanet de l'any, part, de mil set-cents y vint y, part, de mil set-cents vint-y-un.
- [125] Ítem, los comptes de las carnicerías del señor Cosme Palou de l'any mil set-cents y deu.
- [126] Ítem, un plech de papers que sobre se llegeix *Repartiment de la sal*.
- [127] Ítem, los comptes de la fleca de Pere Jou de l'any mi set-cents y deu y mil set-cents y onze.
- [128] Ítem, los comptes del clavariat de Jacintho Comelles de l'any mil set-cents vint-y-dos a mil set-cents vint-y-tres.
- [129] Ítem, los comptes del clavariat del señor Gaspar Janer en lo any mil set-cents divuyt y, part, de mil set-cents dinou.
- [130] Ítem, *Memorial del que se ha gastat per síndichs y altres gastos extraordinaris de la vila ab lo regent Marimon y altres*.
- [131] Ítem, los comptes del clavariat del señor Geroni Balcells en lo any mil set-cents trenta-cinch y, part, de mil set-cents trenta-sis.
- [132] Ítem, los comptes del clavariat de Francisco Belart en lo any mil set-cents vint a mil set-cents vint-y-un.
- [133] Ítem, los comptes de la fleca de Jacintho Comelles en lo any mil set-cents vint-y-tres y mil set-cents vint-y-quatre.
- [134] Ítem, los comptes del blat de la fleca de la vila de Pons de Vicens Llena en lo any mil set-cents vint-y-quatre.
- [135] Ítem, los comptes de la fleca de Pere Jou en lo any mil set-cents vuyt y, part, de mil set-cents nou.
- [136] Ítem, los comptes de la fleca de l'any mil set-cents trenta y mil set-cents trenta-un.
- [137] Ítem, los comptes de la taverna que començà als quatre octubre fins als quatre de mars de l'any mil set-cents dotze y, part, de mil set-cents tretze.
- [138] Ítem, los comptes del clavariat de Salvador Ramon en lo any mil set-cents vint-y-cinch y mil set-cents vint-y-sis.
- [139] Ítem, los comptes del clavariat del señor Jacintho Balcells en lo any mil set-cents dinou y, part, mil set-cents y vint.
- [140] Ítem, los comptes de Joseph Albardaner, ministre de l'hospital, dels anys mil set-cents vint-y-vuyt, mil set-cents vint-y-nou, mil set-cents trenta, mil set-cents trenta-un, mil set-cents trenta-dos, mil set-cents trenta-tres y mil set-cents trenta-quatre.
- [141] Ítem, los comptes del señor paer Theodoro de las contribuciones de las quinzenadas o mesadas en lo any, part, de mil set-cents quinze y mil set-cents y setze.
- [142] Ítem, un plech de papers que diu *Llibre de memòria ahont estan assentadas totas las quarteras de blat de la fleca*, de l'any mil set-cents disset y, part, de mil set-cents divuyt.
- [143] Ítem, un plech de papers contenint pòlissas de diferents clavariats, albarans y recibos.
- [144] Ítem, un plech de diferents comptes, cartas, pòlissas y recibos que no fan per lo Comú.
- [145] Ítem, un plech de papers ab diferents comptes y altres papers de poch valor, que sobre dit plech se llegeix *Codern de comptes de la fleca de Jordi Tebé de l'any mil set-cents catorze*.
- [146] Ítem, un plech de papers de llibres de concells y estimas de la vila de Pons y racionals de la vila y altres papers.
- [147] Ítem, un plech de papers y llibres de quart.
- [148] Ítem, un plech de papers que contenen pòlissas de diferents clavariats, albarans y recibos.
- [149] Ítem, un plech de papers que contenen

pòlissas de diferents clavariats, albarans y recibos, y altres llibres.

[150] Ítem, cent vuytanta-tres pergamins, part, petits, y, part, grans, que contenen diferents actes, àpochas y altres que no.s poden llegir.

[151] Ítem, los comptes de la ten[d]ja de l'oli de Pau Bonet de l'any mil set-cents disset, mil set-cents divuyt y mil set-cents dinou.

[152] Ítem, una mà de concells celebrats per la universitat de la vila de Pons, continuats en ella per ser acabat lo llibre major, y en continuació dels celebrats y tocats en aquell, y altres comptes y papers de poch valor.

[153] Ítem, una taula de fusta de pi molt dolenta.

[154] Ítem, una taula llarga de fusta de pi molt vella que serveix per escriurer los minyons de l'estudi.

[155] Ítem, una llanterna de llauna ab vidres.

[156] Ítem, quatre atxeras de fusta ab sas bleneras de llauna.

[157] Ítem, dos graellas de ferro.

[158] Ítem, una caixeta de pi ab pany y clau que serveix per posar la roba lo criat dels señors regidors, y dins ella se ha enconrat una capsa ab cinch insínias bonas de domàs carmesí aforradas de tafatà encarnat ab una puntilla de plata y un llas de tafatà.

[159] Ítem, altres cinch insínias de domàs carmesí molt vellas.

[160] Ítem, una porra de fusta platejada molt usada.

Tots los quals béns sobre continuats y papers descrits, y no més, conféssan dits magnífichs señors regidors, en dit nom, haver enconrat en la casa de l'Ajuntament de la referida vila de Pons, no havent deixat de escriurer ninguna cosa en lo present inventari per frau, dol ni engany algun, protestant expressament que si en lo venider apareixeran altres béns y papers de dit Comú y universitat los continuaran, en lo expressat nom, en lo present inventari o ne faran altre de nou a fi que no quede cosa oculta del referit Comú y universitat, prometent, en lo mateix nom, donar de ells leal compte y rahó sempre y quant convinga, baix la obligació de tots sos respective béns y de l'altre de ells a solas, mobles e immobles, presents y veniders, ab totas renunciacions de dret necessàrias. Lo que fonch fet en dita vila de Pons als dos dias del mes de mars, any de la nativitat del Señor de mil set-cents sexantay-quatre. Essent presents per testimonis Ramon Lloret, espardenyer, y Jaume Darbera, teixidor de lli, tots de dita vila de Pons, a estas cosas cridats y pregats.

Anton Bura y Ebrart, notari y regidor.
Joseph Tirbió, apotecari, regidor.
Cosme Jou, regidor.

Per dit Francisco Monravà y Cardenyas, regidor, per no saber de escriurer, firmo de sa voluntat, Jaume Darbera, testimoni.

En poder de mi, Francisco Palou y Far, notari, que afirmo conèixer a dits magnífichs regidors.

Y dits Anton Bura y Ebrart, Joseph Tirbió y Cosme Jou han firmat de sa mà pròpia, y per dit Francisco Monravà y Cardenyas ha firmat dit Jaume Darbera, testimoni predit.

Notes

- ¹ R. Planes i Albets: "Mètode arxivístic i història dels arxius: els arxius municipals de Catalunya", *Lligall. Revista catalana d'arxivística*, 5, Barcelona, 1992, pàg. 11-39.
- ² *Novísima Recopilación de las leyes de España*, tom III, Madrid, 1805, llibre VII, tít. II, pàg. 4-5, notes 2 i 3.
- ³ Josep Maria Gay Escoda: *El corregidor a Catalunya*, Madrid, 1997, pàg. 987-989.
- ⁴ Per a un exemple de resposta a aquest qüestionari, dins el corregiment de Cervera, R. Planes i Albets: "Algunes notícies sobre l'hospital de Pere Màrtir Colomé de Solsona segons un qüestionari del corregidor de Cervera (1767)", *Ilerda. Humanitats*, XLVIII, Lleida, 1990, pàg. 183-190.
- ⁵ Antonio Sanmartí: *Colección de ordenes, relativas á la Nueva Planta de la Real Audiencia de Cataluña; á la Real Cédula Instructoria, dispuesta para las Ciudades y Cabezas de Partido, al Reglamento formado para todos los pueblos del Principado: al Real Catastro y al Establecimiento de los Diputados y personero del Comun*, Lleida, [1805], pàg. 125-126.
- ⁶ R. Alberch i Fugueras: *Guia inventari de l'Arxiu Històric de l'Ajuntament de Girona*, Girona, 1983, pàg. 31.
- ⁷ Albert Compte: "Un inventari de l'arxiu de Castelló d'Empúries de mitjans del segle XVIII", *Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos*, 20, Figueres, 1987, pàg. 175-228.
- ⁸ "La Casa de la Villa no vale nada" anotarà l'any 1788, en visitar Ponts, Francisco de Zamora: *Diario de los viajes hechos en Cataluña*, Barcelona, 1973, pàg. 260.
- ⁹ Próspero de Bofarull y Mascaró: *Censo de Cataluña ordenado en tiempo del rey don Pedro el Ceremonioso, custodiado en el Archivo General de la Corona de Aragón*, Barcelona, 1856, pàg. 57; Josep Iglésies: *El fogatge de 1497. Estudi i transcripció*, vol.

II, Barcelona, 1991, pàg. 149-150; *El fogatge de 1553. Estudi i transcripció*, vol. II, Barcelona, 1981, pàg. 121-122; *Estadísticas de población de Catalunya el primer vicenni del segle XVIII*, vol. III, Barcelona, 1974, pàg. 1229; *El cens del comte de Floridablanca 1787 (Part de Catalunya)*, vol. II, Barcelona, 1970, pàg. 331 i 373. Pierre Vilar: *La Catalogne dans l'Espagne moderne*, vol. III, París, 1962, pàg. 168: dona 918 habitants per a Ponts i el seu terme l'any 1718 i 853 l'any 1787 (l'edició catalana conté l'errada de bescanviar les xifres de Ponts amb les del Poal, vol. III, pàg. 170). Encara que no s'escau aquí d'entrar-hi, la xifra d'habitants de Ponts de 1716 (1050, J. Iglésies) o bé 1718 (918, P. Vilar) és ben dubtosa.

¹⁰ Pere Català i Roca: *El Virrei Comte de Santa Coloma*, Barcelona, 1988, pàg. 414.

¹¹ He afegit al final de l'inventari, *infra*, que publico íntegrament, un parell d'índexs, el primer dels quals permet una lectura més ordenada o bé la localització més fàcil de les diferents sèries documentals, assumptes o àrees del govern municipal pontsicà representades al fons descrit. Els números de cada entrada de l'índex corresponen, segons la cronologia dels documents, a les diferents entrades de l'inventari, les quals he numerades entre claudàtors. El segon índex és onomàstic, seguint l'ordre de l'inventari.

¹² J. Farré i Viladrich, G. Gonzalvo i Bou, D. Montagut i Balcells: "La inventariació dels arxius municipals de les comarques de la Noguera, la Segarra i l'Urgell", *Lligall. Revista catalana d'arxivística*, 5, Barcelona, 1992, pàg. 55-81 (67).

¹³ Francisco X. Montanyà i Santamaria: *Topografía médica de Pons i sa comarca*, Lleida, 1910, pàg. 42 i 46: dona notícia d'aquesta presa de possessió i també de la de 1704, corresponent al document 88 del present inventari (la data no és coincident), però no sembla pas que ambdós documents els consultés a l'arxiu municipal de Ponts, que no cita com una de les fonts de la monografia.

ÍNDEXS

Actes dels acords del consell municipal (1563/1732): 63, 68, 62, 67, 72,71, 66, 83, 85, 47, 36, 81, 1,145,151
Allotjaments: 48
Beneficis eclesiàstics: 75
Cadastré
- cens de veïns: 37
- comptes (1729): 104
- contribucions prèvies (1715, 1716): 26, 140
- registre de béns: 45, 49
- repartiment (1762): 53, 65
Camí del Segre: 90
Carnisseria (1710-14, 1751, 1755-56): 50, 124, 114, 54, 6, 28
Causes pies: 34
Censals (1437): 40, 41
Clavariats (1705-06, 1709-10, 1713, 1716-62): 7, 100, 108, 119, 128, 138, 131, 127, 109,103, 137, 113,110, 101, 24, 25, 102, 2,106, 98, 130, 27, 122, 78, 77, 61, 86, 21, 12, 8, 4, 79, 9, 5, 22, 16, 10, 13, 14, 15, 19, 20, 17, 18, 11, 23, 92
- pòlisses: 30, 142, 147, 148
Dèbits i crèdits, llibre de: 91
Documents estranys al Comú: 143
Estimes (1632, 1659): 51, 57-59, 82, 145

Fleca de la vila (1708-1731): 134, 126, 120, 144, 97, 141, 107, 111, 123, 99, 132, 133, 117, 96, 118, 105, 115, 135
Hospital (1728-1739): 139, 33, 3, 34, 65
Llagosta: 46
Lletres (1735, 1743, 1760): 35, 39, 29, 31, 95
Llibres i fullets impresos: 44, 46, 48, 93
Memorials (1760): 29, 31, 129
Mostassaferia: 69, 76
Oli, tenda de l' (1717-1719): 150
Obra de l'església: 3, 43, 64
Ordres (1743, 1749): 39, 55
Pergamins: 40, 41, 65, 75, 76, 149
Plets: 73, 74, 84, 91
Pobres Donzelles: 60
Possessió de la vila (1692, 1704): 87, 88
Privilegis de regidor (1747): 38, 42
Racionals: 145
Regidorats, documents de (1741): 32
Reial Patrimoni: 73
Requesta al senyor de la vila (1756): 89
Sal: 52, 94, 125
Taverna de la vila (1712-1715): 136, 121, 116
Unió de les viles: 70

ÍNDIX ONOMÀSTIC

- Albardaner, Josep (ministre de l'hospital): 33, 139
Albià, Rafael (notari de Barcelona): 87
Alsinet, Jaume (clavari): 113
Arquer, Anton (procurador del senyor de la vila): 89
Arrean, Josep (regidor i clavari, apotecari): 55, 77
Avellana, Francesc (clavari, cirurgià): 9
Balcells, Jacint (clavari): 2, 138
Balcells, Jeroni (clavari): 80, 130
Belart, Francesc (clavari): 131
Bergadà, Agustí (clavari): 19
Betllera, Francesc (clavari): 8
Betllera, Magí (venedor de la fleca de la vila, pagès): 105
Bonet, Pau (responsable de la tenda de l'oli de la vila): 150
Bouher (clavari): 101
Bura i Ebrart, Anton (notari): 89
Caelles, Eulàlia: 56
Carabassa, Domènec (clavari): 20
Cardenyas, Vicenç (clavari, receptor de la carnisseria): 6, 106
Cardona, Anton de (senyor de la vila): 87
Casaldeguilà, Gaspar de: 40, 41
Castellnou, Rafael (regidor): 38
Clariana, Anton (regidor): 32
Clivillé, Francesc: 56
Codina de Cardona, Jerònima: 91
Comelles, Jacint (clavari): 109, 127, 132
Comelles, Joan (clavari): 11
Comelles, Sebastià (clavari): 27
Dagués, Dr. Onofre (regidor): 38
Duquessa de Cardona, Joana: 73
Ebrart, Francesc (regidor): 42
Estany, Joan (paer): 85
Ferrer, Josep (regidor): 24
Folc de Cardona i Bellvis, Josepa (marquesa de Castellnou i de Ponts): 88
Fontanet, Ramon (clavari): 24, 25, 111, 123
Gibalt, Benet (clavari): 7
Gibert, Joan (regidor): 42
Gibert, Josep (clavari): 10
Golet, Joan (paer): 62
Gomà, Josep (clavari): 23
Gomà, Ramon (clavari i receptor de la carnisseria): 12, 28
Graells, Rafael (clavari): 79
Janer, Gaspar (regidor i clavari): 96, 128
Janer, Gaspar (notari): 88
Janer, Joan Pau (receptor de la carnisseria): 6
Jou, Cosme (clavari i paer): 14, 85
Jou, Pere (clavari): 13
Jou, Pere (paer, responsable de la fleca de la vila): 85, 126, 134
Llena, Vicenç (clavari, responsable de la fleca de la vila): 103, 133
Marimon (regent): 129
Marriera, Pau (clavari): 78
Martí, Francesc (regidor): 42
Martí, Vicenç (responsable de la taverna de la vila): 121
Martínez (clavari): 110
Mas, Pere: 60
Massanés, Miquel (clavari): 86
Mata, Francesc (clavari i regidor): 4, 55
Monestiró, Rafael (regidor): 42
Monravà, doctor Josep (clavari): 108
Morera, Isidre (regidor, clavari): 55, 122
Palau, Miquel (clavari): 98
Palau i d'Aguilar, Alexandre de (procurador del senyor de la vila): 88
Palau i de Toralla, Francesc (procurador del senyor de la vila): 87
Palou, Cosme (responsable de la carnisseria de la vila): 124
Palou, Francesc (regidor, clavari, adroguer): 38, 119
París, Joan (clavari): 100
Puig, Fèlix de (regidor): 38
Puig, Fèlix (substitut del procurador del senyor de la vila): 88
Puig, Joan (clavari): 15
Puig, Magí (paer): 62
Puigredon, Josep (clavari): 21, 61
Pujol, Nicolau (regidor): 55
Ramon, Salvador (clavari): 137
Sala, Josep (clavari): 5
Sala i Estany, Jacint (clavari): 16-18
Serra, Francesc (notari dels consells, paire): 62
Tebé, Joan (clavari): 122
Tebé, Jordi (responsable de la fleca de la vila): 144
Tebé, Lluç (clavari i regidor): 22, 38, 104
Teodor (paer): 140
Tirbió, Joan (clavari): 102
Torres, Pau (notari de Ponts): 87
Traguany, Magí (paer): 62
Vernès, Joan (responsable de la fleca de la vila): 120

